

Отже, результати дослідження дозволили встановити найбільш вагомі причини, що перешкоджають молодому поколінню відвідувати заняття за місцем проживання та у місцях масового відпочинку, з метою зміцнення здоров'я та підтримання його на належному рівні. Визначено різновиди занять, яким молодь надає перевагу на дозвіллі. Найбільша кількість респондентів бажають займатися сучасними рекреаційно-оздоровчими видами занять.

Література:

1. Жданова О. Порівняння змісту діяльності фізкультурних фахівців щодо залучення населення до систематичних занять руховою активністю / О. Жданова, Л. Чеховська, І. Грибовська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 4. – С. 53–57.
2. Чеховська Л. Шляхи підвищення рівня поінформованості населення про об'єкти фізкультурно-оздоровчої діяльності / Л. Чеховська, І. Климус // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 2006. – С. 120–122.
3. Рьжжкін Ю. Е. Физическая рекреация в сфере досуга человека / Ю. Е. Рьжжкін // Теория и практика физической культуры. – 2002. – № 5. – С. 17–19.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Ірина Хіврич, Григорій Некрасов

Бердянський державний педагогічний університет

Постановка проблеми: Проблема виховання й розвитку підростаючої особистості, яка ставиться до власного здоров'я й фізичної культури як цінності, перебуває в полі дослідницької уваги багатьох науковців. [3] Реалії сьогодення засвідчують неухильне зниження рівня здоров'я студентів, на яке негативно впливають не лише соціогенні та екологічні фактори, а й низька рухова активність, недостатнє усвідомлення пріоритетів здорового способу життя, нехтування фізичною культурою.

Фахівці пропонують: підходи до організації занять з фізичного виховання студентів, орієнтовані на формування валеологічних цінностей на базі використання адекватних засобів і методів фізичної культури; моделі спор-

тивно-оздоровчої діяльності студентів на підставі корекції організації процесу фізичного виховання у ВНЗ тощо.

Мета дослідження: на основі узагальнення теоретичних засад формування мотивованого ставлення особистості до фізичної культури, обґрунтувати та випробувати нові педагогічні умови формування у студентів вищих навчальних закладів мотивованого ставлення до фізичної культури.

Методи дослідження: для вирішення поставлених завдань і перевірки гіпотези використано комплекс методів дослідження:

- теоретичні: аналіз філософської, психологічної, педагогічної літератури, що дав змогу визначити об'єкт, предмет, мету дослідження, сформулювати його завдання, уточнити сутність поняття «сформованість мотивованого ставлення до фізичної культури»; синтез, порівняння, класифікація, систематизація й узагальнення теоретичних та емпіричних даних, за допомогою яких розроблено основні підходи до організації фізкультурної діяльності студентів, теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування у студентів мотивованого ставлення до фізичної культури;

- емпіричні: діагностичні (анкетування, інтерв'ювання, бесіди, педагогічні спостереження, самоспостереження, констатувальний і формувальний етапи педагогічного експерименту), за допомогою яких було визначено рівні сформованості у студентів мотивації до занять фізичної культури, доведена доцільність визначених нами педагогічних умов формування у студентів вищих педагогічних навчальних закладів мотивації до фізичної культури.

Результати дослідження: Результатом стало забезпечення інтеграції теоретичної і практичної складових навчально-виховної роботи з метою посилення мотивації студентів до занять фізичною культурою; запровадження командної і самостійної фізкультурно-спортивної діяльності для підвищення активності студентів як суб'єктів фізичної культури. Щодо організаційно-педагогічних умов, то в педагогічній літературі існують різні підходи до їхньої класифікації, які безпосередньо пов'язані з факторами педагогічного процесу. Під організаційно-педагогічними умовами формування мотивації до рухової активності розуміють обставини, що сприяють побудові навчально-виховного процесу фізичного виховання з урахуванням потреб, інтересів, можливостей студентів, їхньої готовності до здійснення діяльності.

Вченими зроблений висновок, що формування мотивації залежить від зовнішніх та внутрішніх умов. Зовнішні умови створюють особливе освітнє середовище, що забезпечує цей процес та внутрішні – обумовлені власним потенціалом студента.

До зовнішніх умов належать наступні:

– розробка змісту теоретичного, методичного і практичного матеріалу; методика їхнього викладання заснована на обліку індивідуальних, психологічних, фізіологічних особливостей, особистісних інтересів студентів, їхніх здібностей і потреб, засобів і методів, що забезпечують комплексне засвоєння знань і підвищення рухової активності;

– особливості організації процесу фізичного виховання студентів у ВНЗ (створення культурного середовища задля формування мотивації молоді до фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності, формування у студентів методичних знань, навичок і вмінь з організації самостійних занять засобом фізичних вправ).

Внутрішні умови залучають індивідуальні та особисті потенційні можливості людини, що пов'язані з волевою, емоційною поведінкою і інтелектуальною сферами.

Щоб дізнатися причину низької ефективності процесу фізичного виховання, було проведено опитування викладачів фізичного виховання. Основними причинами низької ефективності фізичного виховання у ВНЗ викладачі вважають недоліки матеріально-технічної бази – 46,2% опитаних, недостатня кількість академічних занять – 26,3% осіб, низьке охоплення студентів поза аудиторними формами занять – 11,4%, недосконалість програмно-нормативного забезпечення – 16,1% викладачів.

Для ефективної побудови процесу фізичного виховання, що сприяє формуванню мотивації студентів до рухової активності, ми повинні спрямувати студентів на засвоєння не тільки готових знань та вмінь, але й на оволодіння новими засобами фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Цікавий спосіб розвитку мотивації до навчальної діяльності пропонує Н. Ф. Тализіна [5]. Вона вважає, що спочатку потрібно довести до свідомості студента мотиви, які суспільно незначущі, але мають високий рівень дієвості, наприклад бажання отримати залік. І вже відштовхуючись від «збудованого фундаменту», формувати мотивацію, пов'язану з

бажанням мати високий рівень знань, умінь та навичок. Ураховуючи те, що в навчально-виховному процесі важливу роль відіграє поступовість, то цей спосіб, за умов правильного використання, може бути надзвичайно ефективним. Проте потрібно пам'ятати й інше правило педагогіки: «Перевчити завжди складніше, ніж навчити». Тому формування мотивації цим способом вимагає від викладача оптимального дозування напрямів впливу на студентів.

Головними ж засобами мотивації навчальної роботи студентів, що використовуються педагогами на заняттях із фізичного виховання, є мотивування та стимули.

Висновок. Постійне підтримання навчальної мотивації студентів дасть їм змогу свідомо засвоювати знання, формувати вміння та навички; розвиватиме позитивне ставлення молодого покоління до процесу фізичного виховання й сприятиме залученню до систематичних занять фізичними вправами.

Література:

1. Биченко В. Оптимізація фізичного виховання головний фактор мотивації студентів до занять фізичною культурою / В. Биченко, С. Лавренко // Вісник Черкаського нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького : [зб. наук. ст.]. Серія : Педагогічні науки. – Черкаси, 2011. – Вип. 209. – С. 20–24.
2. Запек С. С. Психологія мотивації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Запек ; гол. ред. С. В. Головка. – Київ : Либідь, 2002. – 304 с.
3. Канішевський С. М. Науково-методичні та організаційні основи фізичного самовдосконалення студентства / С. М. Канішевський. – Вид. друге, стереотип. – Київ : ІЗМН, 2012. – 270 с.
4. Музика О. О. Мотивація творчої обдарованості / О. О. Музика // Обдарована дитина. – 2003. – № 3. – С. 2.
5. Талызина Н. Ф. Педагогическая психология : учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. завед. / Н. Ф. Талызина. – Москва : Академия, 1998. – 288 с.